

ЗАКОН
О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА
О ЖЕЛЕЗНИЦИ

Члан 1.

У Закону о железници („Службени гласник РС”, број 41/18), у члану 2. став 1. у тачки 59) после речи: „персонализовани аранжман превоза” додају се речи: „(седиште, постела, лежај и др)”.

После тачке 61) додаје се тачка 61а), која гласи:

„61а) теретни терминал је објекат дуж пруга са робним саобраћајем који је посебно уређен како би се омогућио утовар робе на теретне возове и/или истовар робе са њих, као и интеграција услуга железничког теретног транспорта са услугама друмског, поморског, речног и ваздушног транспорта, односно формирање или промена састава теретних возова и, по потреби, служи за спровођење граничних поступака на границама са другим земљама;”

Члан 2.

У члану 4. став 1. тачка 10) после речи: „зграде” додају се речи: „или делови зграда”.

Члан 3.

У члани 5. додаје се нови став 3. који гласи:

„На пруге туристичко-музејске железнице не примењују се одредбе овог закона којима се уређује приступ железничкој инфраструктури и услугама, обрачун цена приступа о додела капацитета железничке инфраструктуре.”

Досадашњи став 3. који постаје став 4. мења се и гласи:

„Влада уређује начин и услове организовања јавног превоза у туристичке сврхе на тој железници.”

Додаје се нови став 5. који гласи:

„Дирекција уређује услове за изградњу и реконструкцију туристичко-музејске железнице.”

Члан 4.

У члану 10. у ставу 1. речи: „као и трајно, непрекидно и квалитетно одржавање и заштиту железничке инфраструктуре” замењују се речима: „као и трајно и непрекидно одржавање и заштиту железничке инфраструктуре, у складу са прописима”

Члан 5.

У члану 17. у ставу 1. после речи: „учини доступном заинтересованим странама”, додају се речи: „и објави на својој интернет страници,“.

Став 5. мења се и гласи:

„На изразу и објављивање измена и допуна Изјаве о мрежи сходно се примењују одредбе ст. 1. и 2. овог члана. Измене и допуне Изјаве о мрежи у делу који се односи на податке из става 4. овог члана, могу се вршити у случају измењених околности и морају бити објављене

најмање шест месеци пре почетка примене. Управљач инфраструктуре дужан је да објави текст измена и допуна Изјаве о мрежи на својој интернет страници, а може објавити и пречишћени текст Изјаве о мрежи.”

Члан 6.

У члану 19. став 4. речи: „два месеца” замењују се речима: „месец дана”.

Члан 7.

У члану 20. став 7. мења се и гласи:

„Измену цена из става 5. овог члана врши управљач инфраструктуре у случају промене околности које утичу на њихову висину, по претходно прибављеном мишљењу Дирекције. Дирекција даје мишљење на измењену висину цена у року од два месеца од дана пријема захтева управљача инфраструктуре за давање мишљења. Влада даје сагласност на измењену висину цене приступа и цене приступа делу јавне железничке инфраструктуре који повезује са услужним објектима из члана 15. овог закона.”

Члан 8.

У члану 23. у ставу 6. после речи: „саобраћања воза” ставља се запета и додају речи: „као и случајеве када Дирекција може спровести поједностављену контролу обрачуна цене приступа и цене приступа колосецима који повезују са услужним објектима.”

Члан 9.

У члану 26. став 2. тачка 3) подтачка (9) у првој алинеји реч: „опасне” брише се.

Члан 10.

У члану 34. став 3. речи: „најкасније 12 месеци” замењују се речима: „најраније 12 месеци, а најкасније 10 месеци”.

У ставу 11. речи: „већих удеса” мењају се са речима: „озбиљних несрећа”.

Члан 11.

Назив члана и члан 53. мењају се и гласе:

„Утврђивање јавног интереса

Члан 53.

Утврђује се јавни интерес за експропријацију, административни пренос и непотпуну експропријацију непокретности ради изградње, реконструкције и одржавања јавне железничке инфраструктуре.

Корисник експропријације је Република Србија, а предлог за експропријацију, административни пренос и непотпуну експропријацију непокретности, који је потребан за изградњу, реконструкцију и одржавања јавне железничке инфраструктуре, може поднети лице које, у складу са одредбама овог закона, обавља делатност управљања јавном железничком инфраструктуром.

Јавни интерес утврђен овим законом траје до добијања употребне дозволе за изграђене јавне железничке инфраструктуре, а за реконструкцију и одржавања до завршетка радова на реконструкцији и одржавању јавне железничке инфраструктуре.”

Члан 12.

Назив члана и члан 54. мењају се и гласе:

„Експропријација, административни пренос и непотпуна експропријација непокретности за потребе јавне железничке инфраструктуре

Члан 54.

Реконструкција или изградња јавне железничке инфраструктуре, као и друге инфраструктуре (као што су телекомуникациони предајници и каблови, електроенергетски водови, регулација водотокова, путна инфраструктура, водоводи, гасоводи и слично) за потребе изградње реконструкције и одржавања јавне железничке инфраструктуре ван граница пружног појаса, је у јавном интересу.

Предлог за експропријацију непокретности из става 1. овог члана подноси лице из члана 53. став 2. овог закона.

Када је ради реконструкције или изградње јавне железничке инфраструктуре спроведена потпуна експропријација, непокретност која је експроприсана постаје власништво Републике Србије.

Правни однос између Републике Србије и правног лица које је по одредбама посебног закона којим се уређује коришћење и управљање одређене инфраструктуре или одлуком надлежног органа донетом на основу посебног закона овлашћено да управља и одржава објекте инфраструктуре који су предмет реконструкције или изградње, у погледу коришћења непокретности, односно заснивања стварног права на непокретностима на којима је изграђена инфраструктура, уређују се у складу са законом којим је уређено коришћење и управљање том инфраструктуром.

Реконструисане или изграђене објекте инфраструктуре преузима правно лице које је на основу посебног закона којим се уређује коришћење и управљање одређене инфраструктуре или одлуке надлежног органа донете на основу тог закона овлашћено за њихово коришћење и управљање, у року од 30 дана од дана издавања употребне дозволе.

Када се ради реконструкције или изградње инфраструктуре спроводи непотпуна експропријација непокретности, експропријација се врши у корист правног лица које је на основу посебног закона којим се уређује коришћење и управљање јавне железничке инфраструктуре или одлуке надлежног органа донете на основу посебног закона овлашћено за њихово коришћење и управљање.

Правно лице које је у складу са овим законом одређено за корисника експропријације, има сва права и обавезе које има корисник експропријације у складу са прописима којима се уређује експропријација.

На поступак експропријације и друга питања везана за експропријацију која овим законом нису посебно уређена, примењују се одредбе закона којим се уређује експропријација.”

Члан 13.

У члану 64. после става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„На захтев лица из става 1. овог члана путни прелаз може да се отвори и користи са ограниченим роком функционисања, ако се истим не нарушава безбедност и функционисање јавне железничке инфраструктуре, уз претходно прибављено мишљење управљача железничке инфраструктуре“

Досадашњи ст. 2-5 постају ст. 3-6.

Члан 14.

У члану 73. додаје се став 4. који гласи:

„Ако републички инспектор за железнички саобраћај не може из објективних разлога да наложи власнику, односно држаоцу хитно отклањање неправилности, наложиће управљачу инфраструктуре да отклони наведене неправилности о трошку власника, односно држаоца.“

Члан 15.

Члан 76. мења се и гласи:

„Градска железница, односно лаки шински системи и метро, услови за њихову изградњу, реконструкцију и одржавање, као и услови за организовање превоза градском железницом, односно лаким шинским системом и метроом, уређују се посебним законом.“

Члан 16.

У члану 77. додају се ст. 12. и 13. који гласе:

„За издавање сагласности из ст. 8 и 9. овог члана плаћа се такса .

Висина такси из става 12. овог члана утврђује се законом којим се уређују републичке административне таксе.“

Члан 17.

У члану 81. у ст. 9. и 10. реч: „удес“ замењује се речју: „несрећа“.

Члан 18.

У члану 83. после става 14. додаје се нови став који гласи:

„Дирекција обавештава управљача инфраструктуре о суспендовању и одузимању лиценце одмах по доношењу решења.“

Досадашњи ст. 15. и 16. постају ст. 16. и 17.

Члан 19.

У члану 93. став 2. тачка 4) мења се и гласи:

„4) чистоћу возних средстава и станичних просторија (квалитет ваздуха у вагонима, хигијена санитарних просторија, итд);“

Тачка 6) мења се и гласи:

„6) поступање по рекламацијама, рефундирање и надокнада за непоштовање стандарда квалитета услуга;“

Члан 20.

После члана 97. додаје се назив члана и члан 97а , који гласе:

„Авансна исплата

Члан 97а

Уколико превоз регулисан једним уговором о превозу изврше узастопни превозници, железнички превозник који је обавезан уговором о превозу да пружи услугу превоза у току којег се догоди несрећа сматра се одговорним у случају смрти, или повреде, путника. Када услугу превоза није пружио уговорни превозник, већ извршни превозник, ова два превозника су заједнички и појединачно одговорни.

На одговорност превозника из става 1. овог члана сходно се примењују одредбе Јединствених правила за Уговор о међународном железничком превозу путника (CIV–додатак А о међународним железничким превозима (COTIF)).

Ако путник погине или претрпи повреде током коришћења превозне услуге, железнички превозник из става 1. овог члана дужан је да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана утврђивања идентитета физичког лица које има право на накнаду, изврши авансну исплату у износу који је неопходан да се намире непосредне економске потребе пропорционално претрпљеној штети.

Авансни износ из става 3. овог члана не може бити мањи од 21.000 евра у динарској противвредности по путнику у случају смрти.

Авансна исплата не представља признавање одговорности и може бити покривена каснијим износима исплаћеним на основу закона али је неповратна, осим у случајевима када је штета настала услед немара или кривицом путника или када лице које је примило авансну исплату није лице које има право на накнаду.

Уговорни превозник је превозник са којим је путник закључио уговор о превозу.

Узастопни превозник је превозник који на основу уговора о превозу закљученог између путника и уговорног превозника, преузима обавезу даљег превоза.

Извршни превозник је превозник који није закључио уговор о превозу са путником, а коме је уговорни превозник поверио извршење превоза потпуно или делимично.”

Члан 21.

После члана 99. додаје се назив члана и члан 99а, који гласе:

„Приступачност

Члан 99а

Железнички превозници и управљачи станица дужни су да, кроз усаглашавање са техничким спецификацијама интероперабилности које се односе на приступачност железничког система особама са инвалидитетом и особама смањене покретљивости, осигурају да станица, платформе, возна средства и друге просторије буду приступачне за те особе.

У случају непостојања помоћног особља у возу или особља на станици, железнички превозници и управљачи станица морају уложити све разумне напоре како би особама са

инвалидитетом или особама са смањеном покретљивошћу омогућили приступ превозу железницом.“

Члан 22.

После члана 100. додају се називи чланова и чл. 100а, 100б и 100в, који гласе:

„Пружање помоћи на железничкој станици

Члан 100а

При одласку, транзиту или доласку особе са инвалидитетом или особе са смањеном покретљивошћу на железничку станицу на којој је присутно особље, управљач станице пружа бесплатну помоћ на начин који овим особама омогућава укрцавање при одласку, односно искрцавање при доласку за услугу за коју је особа купила карту, без утицаја на правила приступа из члана 99. став 1. овог закона.

Уколико особе из става 1. овог члана користе услуге превоза из Уговора о обавези јавног превоза и ако је надлежни орган успоставио алтернативне могућности или аранжмане који гарантују једнак или виши ниво приступачности услугама превоза може се одступити од примене става 1. овог члана.

На станицама на којима не постоји особље, железнички превозници и управљачи станица морају изложити лако приступачне информације, у складу са правилима приступачности из члана 99. став 1. овог закона, о најближој станици са особљем и непосредно расположивој помоћи за особе са инвалидитетом и особе са смањеном покретљивошћу.

Члан 100б

Превозник је дужан да у возу и током укрцавања и искрцавања из воза пружи бесплатну помоћ особама са инвалидитетом и особама са смањеном покретљивошћу.

Помоћ у возу из става 1. овог члана обухвата све разумне напоре да се особи са инвалидитетом и особи са смањеном покретљивошћу обезбеди приступ услугама у возу који имају и други путници, уколико степен инвалидитета или смањене покретљивости тој особи онемогућава самосталан и безбедан приступ тим услугама.

Услови под којима се пружа помоћ

Члан 100в

Железничка превозници, управљачи станица, продавци карата и организатори путовања морају сарађивати са циљем пружања помоћи особама са инвалидитетом и особама са смањеном покретљивошћу у складу са чл. 100а и 100б овог закона, према следећем:

1) помоћ се пружа под условом да је железнички превозник, управљач станице, продавац карата или организатор путовања које је продало карту обавештено о потреби особе из става 1. овог члана за оваквом помоћи најмање 48 сата пре него што потребно пружити помоћ. Када карта предвиђа више путовања, довољно је једанпут доставити обавештење под условом да се пруже и адекватне информације о времену каснијих путовања;

2) железнички превозници, управљачи станица, продавци карата и организатори путовања предузимају све неопходне мере за примање обавештења;

3) уколико не приме обавештење у складу са тачком 1) овог става, железнички превозник и управљач станице морају учинити све разумне напоре за пружање помоћи на начин који ће особи са инвалидитетом или особи са смањеном покретљивошћу омогућити путовање;

4) без утицаја на надлежности других субјеката у изван просторија железничке станице, управљач станице и свако друго овлашћено лице мора одредити места, унутар и изван железничке станице, на којима особа са инвалидитетом и особа са смањеном покретљивошћу може да најави свој долазак на железничку станицу и, по потреби, затражи помоћ;

5) помоћ се пружа под условом да се особа са инвалидитетом или особа са смањеном покретљивошћу пријави на одређеном месту у време које одреди железнички превозник или управљач станице које пружа помоћ. Ово време не може бити дуже од 60 минута пре објављеног времена одласка или времена када се од свих путника тражи да се пријаве. Уколико се не одреди време до којег особа са инвалидитетом или особа са смањеном покретљивошћу треба да се пријави, ова особа се мора пријавити на за то одређеном месту најмање 30 минута пре објављеног времена одласка или времена када се од свих путника тражи да се пријаве.”.

Члан 23.

У члану 110. после речи: „даљински превоз путника” ставља се запета и додају речи: „као и превоз путника у међународним возовима на територији Републике Србије”.

Члан 24.

У члану 112. после става 3. додаје се нови став 4. који гласи:
„Обрачун и пружање надокнаде за обавезу јавног превоза мора се вршити на начин којим се подстиче одржавање истог или унапређење нивоа ефикасног управљања од стране железничког превозника, као пружаоца услуга јавног превоза, које може бити предмет објективне процене, као и обезбеђивање довољно високог стандарда пружања услуга превоза путника.”.

Досадашњи став 4. постаје став 5.

Члан 25.

У члану 114. после става 4. додаје се став 5. који гласи:
„Надлежни орган може донети одлуку да уговор о обавези јавног превоза додељује непосредно било у случају да је просечна годишња вредност уговора процењена на мање од 1.000.000 евра у динарској противвредности или да се уговор односи на пружање услуга јавног превоза путника годишњег обима до 300.000 km. ”.

Досадашњи став 5. постаје став 6.

Члан 26.

У члану 117. после става 3 додају се ст. 4, 5. и 6. који гласе:
„Трошкови извршења обавезе јавног превоза морају бити уравнотежени са пословним приходом и исплатама од стране надлежних органа, без могућности преноса прихода у други сектор активности железничког превозника као пружаоца услуга јавног превоза.

Ако железнички превозник, поред обавезе јавног превоза врши и друге активности, дужан је да за те активности води посебну рачуноводствену евиденцију.

Варијабилни трошкови, одговарајућа издвајања за фиксне трошкове и примерена добит у вези са било којом другом активношћу пружаоца услуга јавног превоза не могу се

финансирати из прихода остварених од активности које се обављају у оквиру обавезе јавног превоза.”.

Члан 27.

У члану 121. после става 15. додаје се став 16. који гласи:

„Субјекти који су предмет регулација дужни су да омогуће приступ пословним просторијама и пословној документацији овлашћеним лицима Дирекције који обављају послове из ст. 1, 7, 8. и 11. овог члана, који имају службену легитимацију, чији образац прописује Дирекција.”.

Члан 28.

У члану 122. после става 1. додаје се став 2. који гласи:

„Железнички превозници су дужни да омогуће приступ пословним просторијама и пословној документацији овлашћеним лицима Дирекције који обављају послове из става 1, овог члана, који имају службену легитимацију, чији образац прописује Дирекција.”.

Члан 29.

У члану 123. после става 2. додаје се став 3. који гласи:

„Железнички превозници и управљачи станица дужни су да омогуће приступ железничкој станици и возним средствима овлашћеним лицима Дирекције који обављају послове по притужбама путника који сматрају да им је ускраћено право утврђено чл. 93–102. овог закона, или по службеној дужности, а који имају службену легитимацију, чији образац прописује Дирекција.”

Члан 30.

У члану 132. став 1. тачка 11) мења се и гласи:

„11) да ли је железнички превозник, привредно друштво, друго правно лице или предузетник организовао унутрашњи надзор над безбедним одвијањем железничког саобраћаја и да ли се та контрола редовно и ефикасно врши, да ли су кола уврштена у воз технички исправна у складу са прописима, као и да ли је остварена ефикасна заштита људи, имовине и животне средине у области железничког саобраћаја на прописан начин у складу са законом, другим прописима и општим актима којима се уређује безбедност у железничком саобраћају и интероперабилност железничког система;”

Члан 31.

У члану 138. став 1. после речи „жалба“ додаје се реч „министру”.

Члан 32.

У члану 140. став 1. после тачке 10. додаје се тачка 10а), која гласи:

„10а) уколико не објави Изјаву о мрежи и/или измене и допуне Изјаве о мрежи у складу са чланом 17. Овог закона;”

Тач. 11), 12) и 13) бришу се.

После тачке 46. Додају се тач. 46а), 46б) и 46в), које гласе:

„46а) не обезбеди приступачност железничког система особама са инвалидитетом и особама смањене покретљивости на начин прописан чланом 99а овог закона;

„46б) ако не пружа помоћ на железничкој станици особама са инвалидитетом или особама са смањеном покретљивошћу на начин прописан чл. 100а и 100б) овог закона;

46в) ако не обезбеди услове за пружање помоћи особама са инвалидитетом или особама са смањеном покретљивошћу на начин прописан чланом 100в) овог закона;”

После тачке 49. додају се тач. 49а), 49б) и 49в), које гласе:

„49а) ако не поступи у складу са обавезама из члана 121. став 16. овог закона;

49б) ако не поступи у складу са обавезама из члана 122. став 2. овог закона;

49в)) ако не поступи у складу са обавезама из члана 123. став 3. овог закона;”

У ставу 4. речи: „тач. 35) и 36)“ замењују се речима: „тач. 35), 36) и 39)“.

Члан 33.

Подзаконски прописи за извршавање овог закона биће донети у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења прописа из става 1. овог члана примењиваће се прописи донети до дана ступања на снагу овог закона, ако нису у супротности са одредбама овог закона.

Члан 34.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Правилник о садржини и форми Изјаве о мрежи („Службени гласник РС”, број 97/13).

Члан 35.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, осим члана 97а, који почиње да се примењује наредног дана од дана приступања Републике Србије Европској унији, односно даном почетка пуне примене Транспортне заједнице у складу са чланом 40. Уговора о оснивању транспортне заједнице („Службени гласник РС”, број 11/17) и чланом 1. Протокола VI – Прелазни аранжмани између Европске уније, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране, ако почетак те пуне примене наступи пре приступања Републике Србије Европској Унији и чл. 99а, 100а, 100б и 100в који почињу да се примењу годину дана од дана ступања на снагу овог закона.